

PROMEMORIA

Till: Trafikanalys
Från: Jan Stålhandske, SALC Advokatbyrå AB
Datum: 2022-05-28
Angående: Skrotningspremie utan premiebil

---

1. FÖRSLAG

Förslag till lag om upphävande av lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden

Härigenom föreskrivs att lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden ska upphöra att gälla vid utgången av 2023.

Förslag till förordning om ändring i bilskrotningsförordningen (2007:186)

Regeringen föreskriver att 1-2, 14, 40-43 och 50-51 §§ samt rubriken närmast före 40 § bilskrotningsförordningen (2007:186) ska ha följande lydelse.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
--------------------------	---------------------------

1 §¹

Denna förordning är meddelad med stöd av

- 15 kap. 32 § miljöbalken i fråga om 3-10, 35 och 47 §§,
- 15 kap. 33 § miljöbalken i fråga om 11-21, 34 och 36-39 §§,
- 9 kap. 5 § och 15 kap. 24 § miljöbalken i fråga om 23-32 §§,

<ul style="list-style-type: none"> - 6 § lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden i fråga om 40-42 §§, - 5 kap. 8 § fordonslagen (2002:574) i fråga om 33 a §, och - 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser. <p>Förordningen syftar till att uttjänta bilar ska omhändertaras på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning och miljöriktigt bortskaffande främjas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 5 kap. 8 § fordonslagen (2002:574) i fråga om 33 a §, - 8 kap. 11 § i fråga om 50 §, och - 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser. <p>Förordningen syftar till att uttjänta bilar ska omhändertaras på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning och miljöriktigt bortskaffande främjas och utsläppen av växthusgaser minskas.</p>
---	---

---

¹ Senaste lydelse 2016:803.

2 §

I denna förordning avse med

<u>uttjänt bil</u> : en personbil, buss eller lastbil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram och som är avfall,	<u>uttjänt bil</u> : detsamma som i 15 kap 8 § miljöbalken,
<u>bilskrotningsverksamhet</u> : en verksamhet som syftar till att återvinna, återanvända eller bortskaffa uttjänta bilar,	
<u>bilskrotare</u> : den som bedriver yrkesmässig bilskrotningsverksamhet,	
	<u>fordonsår</u> : detsamma som i kap. 5 § vägtrafikskattelagen (2006:227)
<u>mottagningsbevis</u> : ett skriftligt bevis enligt bestämmelser i denna förordning om att en uttjänt bil har förvärvats för skrotning,	
<u>skrotningsintyg</u> : ett intyg som visar att åtgärder har vidtagits för en hälso- och miljömässigt godtagbar hantering av en uttjänt bil, och <u>producent</u> : den som är producent enligt förordningen (2007:185) om producentansvar för bilar.	<u>skrotningsintyg</u> : ett intyg som visar att åtgärder har vidtagits för en hälso- och miljömässigt godtagbar hantering av en uttjänt bil, <u>producent</u> : den som är producent enligt förordningen (2007:185) om producentansvar för bilar, och <u>vägtrafikregistret</u> : detsamma som i 2 kap. 1 § vägtrafikdatalagen (2019:369).

14 §²

Mottagningsbeviset <i>skall</i> innehålla	Mottagningsbeviset <i>ska</i> innehålla
1. utfärdarens underskrift, 2. Utfärdarens namn, adress och person- eller organisationsnummer, 3. Uppgift om datum för utfärdandet av beviset,	
4. uppgift om fordonets nationalitetsbeteckning, registreringsnummer, fordonsslag, märke, modell och chassinummer,	4. uppgift om fordonets nationalitetsbeteckning, registreringsnummer, fordonsslag, märke, <i>fordonsår</i> , modell och chassinummer,
5. uppgift om kontrollnumret på registreringsbeviset del II, och 6. överlåtarens underskrift samt uppgift om dennes namn, person- eller organisationsnummer, nationalitet och adress.	
Mottagningsbeviset <i>skall</i> utfärdas på en blankett enligt ett formulär eller	Mottagningsbeviset <i>ska</i> utfärdas på en blankett enligt ett formulär eller

² Senaste lydelse 2008:1202.

41 §³

<p><i>Skrotningsersättning</i> betalas ut i samband med att bilen ställs av enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 förordningen (2019:383) om fordonsregistrering och användning till den som var antecknad som ägare i vägtrafikregistret när bilen lämnades för skrotning.</p> <p>Utbetalningen sker genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i vägtrafikregistret.</p>	<p><i>Transportstyrelsen prövar frågor om skrotningspremie.</i></p> <p><i>Skrotningspremie</i> betalas, om det finns medel, med 10 000 kronor i samband med att bilen ställs av enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 förordningen (2019:383) om fordonsregistrering och användning, till <i>den fysiska person</i> som var antecknad som ägare i vägtrafikregistret när bilen lämnades för skrotning.</p> <p>Utbetalningen sker i turordning efter den dag då bilen ställs av på grundval av uppgifter i vägtrafikregistret.</p>
---	--

41 a §⁴

<p><i>Frågor om skrotningsbidrag enligt 4 och 5 §§ lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden och denna förordning prövas av</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Länsstyrelsen i Stockholms län, när skrotningsbidrag ska ges till en kommun i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,</i> <i>Länsstyrelsen i Östergötlands län, när skrotningsbidrag ska ges till en kommun i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,</i> <i>Länsstyrelsen i Skåne län, när skrotningsbidrag ska ges till en kommun i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,</i>	<p><i>Om skrotningspremien inte betalas ut av något annat skäl än att det saknas medel, ska Transportstyrelsen besluta att premien inte ska betalas ut och ange skälen för detta.</i></p>
---	---

---

³ Senaste lydelse 2019:394

⁴ Senaste lydelse 2012:361.

<p>4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när skrotningsbidrag ska ges till en kommun i Västra Götalands eller Hallands län,</p> <p>5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när skrotningsbidrag ska ges till en kommun i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,</p> <p>6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när skrotningsbidrag ska ges till en kommun i Västernorrlands eller Jämtlands län, och</p> <p>7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när skrotningsbidrag ska ges till en kommun i Norrbottens eller Västerbottens län.</p>	
--	--

42 §

<p>Skrotningsbidrag enligt lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden får ges med högst 90 procent av den kostnad som anges i 4 § samma lag. I kostnaden får inte räknas in utgift för åtgärd som kan anses ingå i kommunens löpande förvaltningsuppgifter.</p> <p>Bidrag får ges endast om kostnaden uppgår till minst 25 000 kronor.</p>	<p>Mottagaren av en skrotningspremie är återbetalningsskyldig, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mottagaren genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att premien getts felaktigt, 2. premien av någon annan orsak har getts felaktigt och mottagaren skäligen borde ha insett detta, eller 3. premien har betalats ut på grund av felaktiga uppgifter i vägtrafikregistret.
---	---

43 §⁵

<p>Innan länsstyrelsen beslutar om skrotningsbidrag skall länsstyrelsen kontrollera med Transportstyrelsen att det finns medel i fonden</p>	<p>Om den som har fått en skrotningspremie enligt denna förordning är återbetalningsskyldig enligt 42 §, ska Transportstyrelsen besluta att helt eller delvis kräva tillbaka premien tillsammans med</p>
---	--

---

⁵ Senaste lydelse 2008:1202.

	<i>ränta enligt räntelagen (1975:635). Om det finns särskilda skäl, får Transportstyrelsen helt eller delvis befria den betalningsskyldige från kravet på återbetalning och ränta.</i>
--	--

50 §⁶

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om utbetalning av <i>skrotningersättning</i> och <i>skrotningsbidrag</i> samt om utfärdandet av mottagningsbevis och skrotningsintyg.	Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om utbetalning av <i>skrotningspremie</i> och om utfärdandet av mottagningsbevis och skrotningsintyg.
---	---

51 §⁷

<i>Bestämmelser om överklagande av beslut om skrotningersättning och skrotningsbidrag finns i 5 § lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden. Bestämmelse om överklagande i övrigt finns i 19 kap. 1 § miljöbalken.</i>	<i>I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande av beslut om skrotningspremie till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut om skrotningspremie än beslut enligt 41 a och 43 §§, får dock inte överklagas. Bestämmelse om överklagande i övrigt finns i 19 kap. 1 § miljöbalken.</i>
--	--

Ett beslut om förlängd handläggningstid enligt 6 a § får inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2024.

---

⁶ Senaste lydelse 2008:1202.

⁷ Senaste lydelse 2010:49.

2. BAKGRUND

Sverige införde ett system för omhändertagande av uttjänta bilar redan 1975 med bilskrotningslagen (1975:343) och bilskrotningsförordningen (1975:348). Lagen och förordningen innehöll huvudsakligen bestämmelser som reglerade bilskrotningsverksamhet, skrotningsintyg, bilskrotningsfonden, skrotningspremier och skrotningsavgifter. Av lagen och förordningen följde att endast auktoriserade bilskrotare fick skrota bilar.

Auktoriserade bilskrotare och producenter fick utfärda s.k. skrotningsintyg. Skrotningsintyg utfärdades när en uttjänt bil tagits emot för skrotning och låg till grund för fordonets avregistrering ur vägtrafikregistret. När fordonet avregistrerades fick bilägaren en skrotningspremie. Skrotningspremierna finansierades av bilskrotningsfonden som i sin tur byggdes upp av medel från de skrotningsavgifter som betalas i samband med att fordonet registrerades i bilregistret. Bilskrotningsfonden var en statlig fond som förvaltades av Vägverket och senare av Transportstyrelsen.

Ett producentansvar för bilar trädde i kraft den 1 januari 1998 genom förordningen (1997:788) om producentansvar för bilar, senare ersatt av förordningen (2007:185) om producentansvar för bilar.

När producentansvaret infördes behölls bilskrotningslagstiftningen parallellt med producentansvaret, vilket innebar att det då fanns två system för omhändertagande av uttjänta bilar.

Som en följd av ett utökat och tydligare producentansvar avskaffades dock systemet med skrotningsavgifter och skrotningspremier. Avgiftsskyldigheten för skrotningsavgifter upphörde vid utgången av maj 2007 och bilskrotningsfonden skulle avvecklas på sikt. Användningen av fondens inestående medel reglerades i den nya lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden. Enligt den nya lagen skulle fondens medel användas för att gynna skrotningen av gamla bilar som saknade katalysator och ersätta en del av kommunens kostnader för omhändertagande av övergivna bilar. En skrotningsersättning fick betalas för skrotning av bilar av en årsmodell äldre än 1989 och för bilar som kommunen omhändertagit med stöd av

lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall. Kommunen skulle kunna få bidrag ur fonden för kommunala skrotningskampanjer, s.k. skrotningsbidrag. Frågor om skrotningsersättning prövades av först av Vägverket och senare av Transportstyrelsen och frågor om skrotningsbidrag av länsstyrelsen.

De bestämmelser om bilskrotning som fanns i bilskrottningslagen (1975:343) och som fortsatte att gälla flyttades till 15 kap. miljöbalken och bilskrottningsförordningen (2007:186), som meddelades med stöd av nya bemyndiganden i balken.

3. ANTAGANDEN

I detta förslag görs antagandet att ändringar i bilskrottningsförordningen ska göras som innebär att en bilskrotningspremie börjar gälla den 1 januari 2024 och att premien kan utbetalas för bilar som skrotas mellan den 1 januari 2024 och den 31 januari 2025.

4. FÖRFATTNINGSKOMMENTAR

4.1 Förslaget till lag om upphävande av lagen (2007:162) om bilskrottningsfonden

Medlen i bilskrottningsfonden är slut sedan länge. Lagen bör därför upphävas, för att dess existens inte ska skapa förvirring när en ny form av skrotningsersättning införs.

4.2 Förslaget till förordning om ändring i bilskrottningsförordningen (2007:186)

1 §

Paragrafen lägger till minskning av växthusgaser som ett syfte för förordningen.

Eftersom förordningen rör förhållandet mellan enskilda och det allmänna, men inte gäller skyldigheter för enskilda eller avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, kan regeringen enligt 8 kap. 7 § Regeringsformen meddela föreskriften utan bemyndigande i lag.

2 §

Enligt 15 kap. 8 § miljöbalken är en uttjänt bil en personbil, buss eller lastbil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kg och som är avfall. Det fordon som lämnas för skrotning behöver alltså inte vara en personbil. Med avfall avses enligt 1 § i samma kapitel i miljöbalken varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Enligt 2 kap. 1 § vägtrafikdatalagen (2019:369) är vägtrafikregistret ett samlingsnamn för personuppgifter som behövs för att hantera bl.a. fordons registrering och användning, godkännande, kreditköp av fordon, skatter, premier m.m. I vägtrafikdataförordningen (2019:382) anges närmare vilka uppgifter som ska registreras. Enligt lagen (2019:370) om fordons registrering och användning måste bilar, med vissa här ej aktuella undantag, registreras för att få användas.

Eftersom modellår är ett oprecist begrepp, som kan ha flera olika betydelser, används i förordningen i stället begreppet fordonsår. Detta definieras i 1 kap. 5 § vägstrafikkattelagen (2006:227) enligt följande. "Med fordonsår avses den uppgift i vägtrafikregistret som anger ett fordons årsmodell eller, om sådan uppgift saknas, tillverkningsår. Om båda uppgifterna saknas i registret, avses med fordonsår det år under vilket fordonet första gången togs i bruk."

14 §

Paragrafen kompletteras med att det mottagningsbevis som avses i 15 kap. 33 § 1 miljöbalken och 2 § förordningen ska innehålla uppgift om fordonsår för det fordon som lämnas för skrotning.

40 §

Förslaget förutsätter att riksdagen anslår medel för skrotningspremien.

För att markera att det inte längre är fråga om en skrotningsersättning enligt lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden återgår här till den äldre termen skrotningspremie.

Att premien endast ges till fysiska personer innebär att frågor om statsstöd inte behöver regleras.

Förutsättningarna för skrotningspremie framgår av denna och 41 §§.

För att erhålla skrotningspremien ska den fysiska personen på det sätt som föreskrivs i miljöbalken ha lämnat i en uttjänt bil för skrotning och ha erhållit det mottagningsbevis som beskrivs i 15 kap. 33 § 1 miljöbalken. Syftet med kravet är att bilen skrotas på det miljövänliga sätt som miljöbalken och bilskrotningsförordningen föreskriver.

Ytterligare krav är att den skrotade bilen är åtminstone 15 år gammal.

Endast om den uttjänta bilens fordonsår är äldre än 2010, har använts i trafik under 2022 och om den fysiska personen varit registrerad som ägare i minst ett år omedelbart före skrotningen kan skrotningspremie komma i fråga. Syftet är alltså att förmå dem som aktivt använder ett äldre fordon som släpper ut mycket koldioxid att lämna detta till skrotning.

Uppgifterna om att bilen lämnats för skrotning, vem som har lämnat den för skrotning och om fordonsår framgår av mottagningsbeviset, som måste vara utfärdat tidigast när förordningen trätt i kraft.

För att premien ska vara styrande kommer möjligheten att erhålla den att vara tidsbegränsad, eftersom det annars alltid är möjligt att skjuta upp skrotningen. I paragrafen anges därför ett sista datum för när mottagningsbevis senast ska vara utfärdat, nämligen 13 månader efter att förordningsändringen trätt i kraft.

I andra stycket föreskrivs att en uttjänt bil kan ge upphov till endast en skrotningspremie. En samägd bil kan alltså inte resultera i premier till flera personer.

41 §

Naturvårdsverket har visserligen ansvar för frågor om producentansvar för bilar (se förordningen [2007:185] om producentansvar för bilar) och om stöd till laddningspunkter (se förordningen [2019:525] om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon), men Transportstyrelsen, som för vägtrafikregistret, är mottagare av mottagningsbevisen och administrerar klimatbonusen m.m. är mest lämpad att hantera skrotningspremien.

Genom en granskning av mottagningsbeviset och av ägaruppgifterna i vägtrafikregistret kan Transportstyrelsen kontrollera att en fysisk person verkligen

mellan den 1 januari 2024 och den 31 januari 2025 lämnat en sådan uttjänt bil som avses i förordningen för skrotning och varit antecknad som ägare till den uttjänta bilen i ett år före skrotningen, varpå premien kan utbetalas, under förutsättning att det finns medel. För det fall att anslagna medel inte räcker för alla som ansöker om premien föreskrivs att medlen ska utbetalas i turordning efter den dag då bilen ställts av.

I paragrafen anges också premiens belopp, 10 000 kr. Beloppets storlek behandlas närmare i **avsnitt xx**.

41 a §

Paragrafen föreskriver en skyldighet för Transportstyrelsen att motivera ett avslagsbeslut, om det beror på annat än att anslagna medel tagit slut. Detta för att ge den enskilde möjlighet att angripa ett beslut genom överklagande.

42 §

I bestämmelsen föreskrivs när mottagaren av en skrotningspremie är skyldig att återbetala den.

43 §

Transportstyrelsens skyldighet att kräva återbetalning regleras i paragrafen.

50 §

Transportstyrelsen bemyndigas att vid behov närmare ange hur en ansökan om premien ska utformas och om hur utbetalning av densamma ska ske.

51 §

Endast beslut om att avslå en ansökan av andra skäl än att anslagna medel tagit slut och beslut om återkrav får överklagas, vad gäller skrotningspremien.
